

Työeläkelaitoksille

VAKUUTUSOIKEUDEN PÄÄTÖKSET 12.12.1996 (10401-10406/95)

TYÖNTEKIJÄN TOISTUVA SIIRTÄMINEN VUOKRAUSYRITYKSESTÄ TOISEEN KATSOTTIIN ELÄKESÄÄNNÖSTEN KIERTÄMISEKSI

Työntekijä oli työsuhteessa työvoimaa vuokraavaan yritykseen X, jonka kanssa hän oli alun perin sopinut työskentelystä, vaikka palkanmaksajina oli myöhemmin ollut muita, yhteistyössä toimivia vuokrausyhtiöitä. Järjestelyn tarkoituksena katsottiin olleen työntekijän eläketurvaa koskevien säännösten kiertäminen.

Työvoiman vuokrauksessa työnantaja asettaa palveluksessaan olevan työntekijän tilapäistä työvoimaa tarvitsevan tilaajan käyttöön. Työvoiman vuokraajan ja vuokratun työntekijän välillä on työsopimussuhde, joka työntekijän aloittaessa työnteon perustaa työsuhteen sopimusosapuolten välille tilausjakson ajaksi.

Tässä tapauksessa erilliset työvoimaa vuokraavat yritykset kierrättivät työntekijää yrityksestä toiseen siten, että työntekijä jäi ilman eläketurvaa, vaikka hän tosiasiallisesti oli koko ajan vuokrattuna tekemään samaa työtä samassa paikassa.

Vuokrausyritys X:n työvoiman tilaajille suunnatussa yhteistyötarjouksessa oli mainittu ravintoloiden extrahenkilökunnan vakinaistamisuhasta ja kerrottu, ettei yrityksen liikeideassa tätä uhkaa ole, koska työsopimus tehdään vain sovituksen tilausjakson ajaksi ja tarvittaessa työntekijä siirretään toisen vuokrausyrityksen palvelukseen seuraavan tilausjakson ajaksi.

Vuokrausyritys X:llä oli yritysaikataulu, josta ilmeni, mikä vuokrausyhtiö oli kulloinkin työnantajavuorossa. Työvoiman tilaajaa pyydettiin käyttämään asianomaisen yhtiön työsopimuslomakkeita yritysaikataulun mukaisesti. Yritysaikataulu oli laadittu siten, ettei mikään vuokrausyhtiö ollut toiminut työnantajana yhdenjaksoisesti TEL:n 1 §:n 1 momentin edellyttämää kuukautta, eikä sama vuokrausyhtiö ollut myöskään TEL:n 1 §:n silloisen 2 momentin edellyttämällä tavalla toiminut peräkkäisinä kuukausina työnantajana.

Työntekijän työskentelyolosuhteissa tai muissa työsuhteen ehdoissa ei ollut tapahtunut mitään sellaisia muutoksia, jotka olisivat selittäneet työsuhteiden työnantajaosapuolen tiheään vaihtumisen. Ottaen huomioon vuokrausyritys X:n yhteistyötarjoajouksessa ilmaistu liikeidea ja työskentely tosiasiallisesti muuttumattomissa olosuhteissa, vakuutusoi-keus katsoi, että yritysaikataulun laatimisen ja eri vuokrausyritysten työ sopimuslomakkeiden käyttämisen tarkoituksena oli ollut työntekijän eläketurvaa koskevien säännösten kiertäminen.

Työntekijä oli sopinut työskentelynsä ehdoista työskentelyn alkaessa vain vuokrausyritys X:n kanssa. Myöhemmissä työsuhteissa ei ollut osoitettu ennen työnteon aloittamista solmitun minkäänlaista työ sopimusta yritysaikataulun mukaan vuorossa olevien muiden vuokrausyri-tysten kanssa. Palkanmaksua ja työajan seuranta varten täytetyillä, työ sopimuksiksi otsikoiduilla lomakkeilla oli jälkikäteen pyritty määrää- mään työntekijää sitovasti työsuhteen työnantajaosapuoleksi yritysai- kataulun mukaan vuorossa ollut yhtiö. Tämän työnteon aloittamisen jälkeen täytetyn sopimuslomakkeen, johon oli eläkesäännösten kiertä- miseksi otettu työnantajaosapuolta koskenut määräys, ei näissä olo- suhteissa voitu katsoa perustaneen työsuhdetta työntekijän ja yritysai- kataulun mukaan vuorossa olleen työnantajan välille.

Vuokrausyritys X:n ja työntekijän alun perin solmiman työ sopimuksen katsottiin konkludenttisesti perustaneen työsuhteen heidän välilleen myöhemmissäkin työsuhteissa.

ETK sov1590